

Predkladacia správa

Návrh na doplnenie Štatútu podpredsedu vlády Slovenskej republiky predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky podpredsedníčka vlády Slovenskej republiky Lívia Vašáková.

Predkladaný návrh bol vypracovaný v súvislosti so zabezpečením výkonu tvorby a koordinácie štátnej politiky ochrany osobných údajov okrem štátnej politiky ochrany osobných údajov na plnenie úloh na účely trestného konania.

Problematicku ochrany osobných údajov vrátane koordinácie a tvorby štátnej politiky zastrešoval v minulosti Úrad na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“), avšak táto prax nebola v súlade s právom EÚ, keďže aj v zmysle čl. 51 a nasledovného nariadenia EP a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov), (ďalej len „GDPR“), má byť úrad nezávislým dozorným orgánom, čo sa vylučuje s aktívnou tvorbou štátnej politiky v tejto oblasti, ktorá by mala byť najmä úlohou exekutívy. Článok 52 GDPR explicitne stanovuje, že úrad by mal konať pri plnení svojich úloh a výkone svojich právomocí úplne nezávisle. Členovia úradu nesmú byť pri plnení svojich úloh a výkone svojich právomocí podľa GDPR pod vonkajším vplyvom, či už priamym alebo nepriamym, a nesmú od nikoho požadovať ani prijímať pokyny a musia sa zdržať akéhokoľvek konania nezlučiteľného s ich povinnosťami a počas svojho funkčného obdobia nevykonávať žiadnu inú platenú ani neplatenú pracovnú činnosť nezlučiteľnú s ich funkciou.

Rozdelenie tvorby štátnej politiky a kontrolných úloh dozorných orgánov je zrejmé aj z pracovných postupov v rámci Európskej únie, kde sa úrad vyjadruje k európskym právnym aktom prostredníctvom koordinačného orgánu nezávislých dozorných orgánov členských štátov – Európskeho výboru pre ochranu osobných údajov („EDPB“), ktorý k návrhom vydáva spoločné stanovisko, ktorého primárnym cieľom je dôkladná ochrana osobných údajov. Okrem toho sa k návrhom európskych právných aktov vyjadrujú aj zástupcovia členských štátov, ktorí sú zodpovední za tvorbu štátnych politík v oblasti ochrany osobných údajov na vnútroštátnej úrovni, najčastejšie prostredníctvom zástupcov exekutívy.

Na rozdiel od dozorných orgánov môžu zástupcovia exekutívy lepšie zohľadniť aj iné národné priority. Národným záujmom totiž nemusí byť iba ochrana osobných údajov, ale aj ochrana iných základných práv, ako sú napríklad právo na život, právo na nedotknuteľnosť osoby, sloboda prejavu a právo na informácie, vlastnícke právo alebo právo na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces, ktoré by nemohli byť efektívne chránené, ak by sa právo na ochranu súkromia neprimerane vyzdvihovalo nad úroveň iných základných práv. Úrad nemôže pri tvorbe štátnej politiky dostatočne zohľadniť tieto iné národné záujmy, keďže musí vystupovať konzistentne so stanoviskami EDPB, ktorého primárnym cieľom je ochrana osobných údajov.

V predložennom návrhu na doplnenie Štatútu podpredsedu vlády Slovenskej republiky sa navrhuje doplnenie novej osobitnej úlohy pre podpredsedu vlády, ktorý neriadi ministerstvo, konkrétne aby plnil osobitné úlohy aj v oblasti tvorby a koordinácie štátnej politiky ochrany osobných údajov okrem štátnej politiky ochrany osobných údajov na plnenie úloh na účely trestného konania (§ 3 ods. 3 zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Vzhľadom na skutočnosť, že v Národnej rade Slovenskej republiky nebol schválený návrh zákona, ktorý by túto problematiku upravil priamo v zákone č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov a v zákone č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pričom vyššie uvedený stav je potrebné vyriešiť, navrhuje sa vláde Slovenskej republiky riešenie formou doplnenia Štatútu podpredsedu vlády Slovenskej republiky.

Toto je zároveň vzhľadom na obmedzené kompetencie vlády SR, ako aj nemožnosť zmeny zákona č. 575/2001 Z. z. organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov jediné a najefektívnejšie riešenie. Predkladateľ podporuje záujem Ministerstva spravodlivosti SR o gestorstvo v danej problematike, avšak takéto rozhodnutie bude musieť byť prijaté novou vládou, respektíve novým zložením parlamentu.

Materiál má negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy, zároveň nemá žiadny vplyv na podnikateľské prostredie, vplyv na životné prostredie, vplyv na informatizáciu spoločnosti, vplyv na služby verejnej správy, vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu, pre občana a ani žiadne sociálne vplyvy.